

در پی توزیع فیلم «شماره ۱۷، سهیلا» در شبکه‌نمایش خانگی، همه‌چیز دربارهٔ تجرد طولانی دختران

در جست‌وجوی مرد رویاها!

آذر صدارت | روزنامه‌نگار

فیلم «شماره ۱۷، سهیلا» که به‌تازگی وارد شبکه نمایش خانگی شده، قصه دختر مجردی است که در آستانه چهل سالگی قرار دارد و پز شک به‌او هشدار داده اگر زودتر از دواج نکند، شانس بچه‌دار شدنش به صفر می‌رسد. یک سوزه و مضمون مهم که باتوجه به آمار وارقام مربوط به تعداد دختران مجرد در کشورمان، حرف زدن از آن، کاملاً به‌جا و ضروری است. ما چیز زیادی از سهیلا نمی‌دانیم؛ فقط می‌بینیم که تنها زندگی می‌کند، بارها شغل عوض کرده و هم‌اکنون بیکار است، در گذشته خواستگاران‌ی داشته که به‌شأن جواب رد داده‌واین که چاق و بی‌اعتماد به‌نفس است! هرچند فشار تنهایی و انواع نیازها از مهم‌ترین دغدغه‌های زنان مجرد است اما در این فیلم، محرک سهیلا آلامی است که پز شکش درباره از دست رفتن باروری به‌او داده؛ پس دست به کار می‌شود. به‌خودش می‌رسد، با مردهای قبلی زندگی‌اش به بهانه‌ای تجدید دیدار می‌کند، به یک موسسه همسر یابی سر می‌زند و حتی به پسری بسیار جوان‌تر از خودش، فرصت حرف زدن و ابراز علاقه می‌دهد تا بلکه مرد مناسب‌ی را پیدا کند. در جامعه‌ای که زن معمولاً در نسبت با یک مرد تعریف می‌شود، شاید سهیلا حق دارد این قدر نگران باشد و برای پیدا کردن شوهری که می‌تواند همسر و پدر فرزند بالقوه‌اش باشد، خودش را به آب و آتش بزند. او در این راه به چالش کشیده می‌شود، تحقیر می‌شود و در نهایت، سرخورده و تنها می‌ماند. فیلمی که در پایان، مخاطبش را با سوالات زیادی روبه‌رو می‌کند؛ از جمله این که «به‌پدیدهٔ تجرد طولانی دختران چیست؟»، «به چه دلایلی پیش می‌آید؟» و «چگونه می‌توان مدیریتش کرد؟» امروز می‌خواهیم به این سوالات پاسخ دهیم.

مرور برخی از رایج‌ترین دلایل تجربه تجرد طولانی از نگاه دکتر «مینا دادگستر»

تنها، بادل، برجاماندم...

دکتر «مینا دادگستر» دکترای مشاوره خانواده در گفت‌وگو با زندگی‌سلام، با یک مقدمه مهم، به سراغ تحلیل رایج‌ترین دلایل شکل گرفتن تجرد طولانی و قطعی دختران می‌رود. او معتقد است: «به نظر من، واژه «تجرد قطعی» غلط است. ما تجرد طولانی داریم ولی هیچ‌کس نمی‌تواند بگوید فلان دختر یا فلان پسر چون تا ۴۰ سالگی ازدواج نکرده، قطعاً تا همیشه تنها و مجرد می‌ماند. حتی اگر ملاک را بر ناپاروری افراد بگذاریم، این روزها با پیشرفت علم و فناوری و بالا رفتن سطح بهداشت و خدمات پزشکی، افراد تا سنین بالا امکان بچه‌دار شدن دارند. طبق تحقیقی که چندی پیش در انگلستان روی زنان باردار ۴۶ تا ۵۰ سال انجام شد، تنها ۱/۱ درصد از نوزادین این مادران، با مشکل مواجه بودند. پس مهم است بدانیم اگر تا حوالی ۴۰ سالگی هنوز و همچنان تنها باشیم، صرفاً تجردمان طولانی‌شده و نباید با این خیال که تا بده مجرد می‌مانیم، دچار ترس و نگرانی غیرقابل کنترل شویم و دست به کارهای نسنجیده بزنیم.»

● **تاوان‌های دوره گذار از سنت به مدرنیته**

دکتر دادگستر معتقد است: «مهم است به‌پدیده تجرد طولانی زنان، نگاهی جدی و ریشه‌ای داشته باشیم. باید بدانیم که کشور ما و جامعه‌مان، این سال‌ها در حال گذار از سنت به مدرنیته است. به این معنی که جامعه، به واسطه کم‌توجهی خودمان به ارزش‌های فرهنگی، تا کارآمدی سنت‌ها و هجوم سبک زندگی مدرن از طریق رسانه‌های غربی، دچار سردگمی و بالاکلیفی است و بسیاری از آسیب‌های اجتماعی از جمله یافتن سن ازدواج و تجرد طولانی، از تبعات این سردرگمی است. مثلاً دختران ما از یک‌سوی ارزش‌های امروزی مثل تحصیلات بالا، اشتغال، استقلال و خوداتکایی، تا سال‌های طولانی گرفتار درس و پیدا کردن کار و تثبیت موقعیت اجتماعی‌شان هستند و به‌خاطر رشد شخصیتی و اجتماعی، تعداد زیادی از مردها را در شان و حد خودشان نمی‌بینند و خواستگاران‌شان را رد می‌کنند و تنها می‌مانند و از سوی دیگر، خانواده و جامعه از آنان انتظار ازدواج و بچه‌دار شدن دارند و مدام یادآور می‌شوند اگر ازدواج نکنی، جوانی‌ات هدر رفته و زندگی‌ات نیمه‌تمام مانده است. نه‌تنها این، بلکه آسیب‌هایی مثل بالا رفتن آمار خیانت‌های خانوادگی، آسیب دیدن ساختار خانواده و خیلی چیزهای دیگر، از جمله تبعات شوک دوره گذار است که متأسفانه ما دهه نضستی‌ها داریم تاوانش را می‌دهیم و چاره‌ای هم نیست جز صبر.»

● **وسواس و کمال‌طلبی**

وسواس در انتخاب هم‌یکی دیگر از دلایل تجربه تجرد طولانی است؛ به‌اعتقاد دادگستر، «وسواس انتخاب در دهه شصتی‌ها بیشتر است؛ آن‌ها نسل آرمان‌گرای‌ی هستند و به دلیل همان آرمان‌ها و ایده‌ها، کمال‌طلب‌اند. به‌همین خاطر درباره انتخاب فردی که می‌خواهند با او زندگی کنند، سخت‌گیری زیادی دارند و عداوت معتقدن‌شند مقابل باید همه شرایط ایده‌آل را داشته باشد و اگر یک کدام از این شرایط را نداشت، ممکن است کلاً از ازدواج صرف‌نظر کنند!»

دکتر دادگستر که‌نه‌تنها فیلم «شماره ۱۷، سهیلا» را دیده، بلکه طی چندین جلسه این فیلم را از منظر روان‌شناسی تحلیل کرده، معتقد است: «درست است که تجرد طولانی، هم‌برای فرد هم‌برای جامعه، یک آسیب به حساب می‌آید هم‌خود فرد و خانواده‌اش و هم جامعه، باید سعی کنند این معضل را با کمک به تشکیل خانواده حل کنند، اما مهم است اگر به‌ر دلیل، دوران ترجمان طولانی‌شد، اعتماد به‌نفس مان‌را از دست ندهیم. مهم‌ترین مشکل سهیلا، عزت‌نفس پایینش بود! این دختر از کمبود اعتماد به‌نفس رنج می‌برد و راجع به ارزش‌های خودش بی‌توجه بود. اولین گام برای مدیریت تجرد طولانی، بسدن به خودآگاهی درباره توانایی‌ها و داشته‌های مان است. این درست که همسری در کار نیست اما تحصیلات بالا و مدرک تحصیلی خوب، موقعیت شغلی و موقعیت خوب اجتماعی، سلامت جسمی و زیبایی ظاهری، استقلال و پس انداز، خانواده و دوستان خوب و روابط مثبت و... امتیازاتی است که مجردها، از هر کدامش بهره‌مند هستند باید قدرش را بدانند و بیاادآوری این نکات مثبت به‌خود، روحیه‌شان را حفظ کنند.» در ادامه، روش‌های مدیریت تجرد طولانی را از نگاه دکتر دادگستر می‌خوانیم.

● **نه‌به‌خودانتقادی افراطی!**

گاهی تنهایی و تجرد طولانی خانم‌ها، بهانه‌ای می‌شود برای دوستان و دور و بری‌ها تا مدام فرد را به‌خاطر شخصیت و رفتار و مسیر زندگی‌اش تخریب کنند و انگشت اتهام‌تنها ماندن را به‌سوی او بگیرند؛ درست مثل دوستان سهیلا. این حرف‌ها به‌مرور زمان به نوعی وسواس و خودانتقادی افراطی و درونی تبدیل می‌شود و فرد، تمام‌مدت از خودش می‌پرسد؛ یعنی من چه عیب و ایرادی دارم که هیچ‌کس مرا نخواست؟ این جاست که من توصیه می‌کنم فرد به یک روان‌شناس مراجعه کند تا آنالیز شود و یک بار برای همیشه، بفهمد آیا تقصیر کار است یا خیر. اگر تقصیری متوجه‌اش نبود، روابطش را با این گونه آدم‌ها محدود و قطع کند.

چطور اگر به‌هر دلیل تنها ماندیم، تجرد طولانی را مدیریت کنیم؟

اگرچه مجردم، ولی ارزشمند و خوشحالم!

● **تمرکز بر من فردی و من اجتماعی**

همه ما آدم‌ها، خودمان را در سه‌بستر من فردی، من خانوادگی و من اجتماعی، می‌سنجیم و دوست داریم هر سه‌تای این من‌ها موفق و خوشحال باشند. افراد مجرد که موفق به تشکیل خانواده نمی‌شوند و خانواده‌ای از خودشان ندارند، به‌لحاظ تجربه نقش‌های خانوادگی مثل همسر یا مادر بودن، دچار خلأ و کمبود هستند، اما مهم است حالا که جای این یک مورد در زندگی‌شان خالی است، روی من فردی و من اجتماعی تمرکز و سرمایه‌گذاری کنند. پرداختن به دوست‌داشتنی‌ها و علائق و لذت‌های فردی مثل مطالعه کتاب، نمایش‌های، شنیدن موزیک و پادکست، رسیدگی به ظاهر و... و تلاش برای ارتقای موقعیت اجتماعی، از جمله کارهایی است که می‌تواند آسیب‌خلاء من خانوادگی را کمتر کند.

● **روابط حمایت‌گرا عمیق ببخشیم**

همه ما دوست داریم مورد محبت و توجه و حمایت قرار بگیریم. کسی یا کسانی باشند که وقت گرفتاری، هنگام بیماری، لحظات اضطرابی، بتوانیم روی کمک‌شان حساب کنیم. برای خیلی‌ها، همسر این نقش را ایفا می‌کند اما اگر هم‌اکنون مجردیم، مهم است از تیاطات خانوادگی و دوستانه‌مان با افراد قابل اعتماد و «حمایت‌گر» را عمق ببخشیم، حتی امکان در خانه‌پذیری و در کنار خانواده زندگی کنیم و دور همی‌های فامیلی و دوستانه را در بایبم تا کمتر احساس تنهایی کنیم و دلمان به محبت کسانی که صادقانه کنارمان هستند، گرم باشد.

● **از ورزش وورسیدگی به‌ظاهر غافل نشویم**

حتماً شما هم شنیده‌اید که می‌گویند: سن یک عدد است. من هم می‌خواهم همین را بگویم، البته با یک تعریف متفاوت. همه ما آدم‌ها یک سن تقویمی داریم، یک سن زیستی و یک سن عقلی. این سنین می‌توانند با هم متفاوت باشند. مثلاً ما می‌توانیم قدیم، در حالی که سن تقویمی‌شان ۳۰ سال بود، ظاهر و سن زیستی‌شان بیشتر و ۴۰ ساله می‌نمود. شاید چون مراقب پوست و مو و اندام و دست‌های‌شان نبودند. منتها این روزها با خدمات سلامتی و بهداشتی که در دسترس است، مهم است با ورزش، تغذیه مناسب و رسیدگی به پوست و مو، به‌رغم بالا رفتن سن تقویمی، سن زیستی‌مان را پایین نگه داریم.

● **بازبازهای جنسی و عاطفی چه کنیم؟**

نیاز جنسی و عاطفی هم‌درست مثل نیاز به آب و غذا؛ یک نیاز مهم و ضروری است که باید برآورده شود. یک فرد مجرد، مثل کسی است که گر سنه است. درست که می‌توان فرد گر سنه را تا مدتی طولانی با آب و شربت

ZENDEGI-SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

چهارشنبه ۱۱ مهر ۱۳۹۷
۲۳ محرم ۱۴۴۰ | ۲۴ اکتبر ۲۰۱۸
شماره ۱۹۹۲۹

۱۱۵۲

یک اتفاق ویژه در سینمای ایران

سید مصطفی صابری | سینمای ما آینه جامعه نیست؛ سینماگران درباره اتفاقات و مسائل روز جامعه کرخت و بی تفاوت هستند و ترجیح می‌دهند با فرمول‌های ساده، فیلم آپارتمانی خوراک جشنواره‌ها بسازند یا چند بازیگر تلویزیونی بگذارند جلوی دوربین و یک کمدی بسازند. فیلم‌ها با مردم جامعه حرف نمی‌زنند، به جامعه هشدار نمی‌دهند؛ در کل سینمای ما جلوتر از جامعه نیست. البته نمی‌شود از سینما انتظار داشت که برای آسیب‌های اجتماعی راه‌حل ارائه کند اما اگر جامعه بخواهد دنبال راه‌حلی باشد، باید اول مسئله اجتماعی را بشناسد و سینما، ابزار مهمی برای بیان و تحلیل معضلات اجتماعی است. معضل اجتماعی، مسئله‌ای است که فراگیر باشد، تغییر در کیفیت و کمیت آن به‌زندگی مردم مرتبط باشد و ضرورتی در طرح آن باشد؛ یعنی در کنار اهمیت خود موضوع، ضرب‌الاجل زمانی هم داشته باشد و امسال مطرح شدنش با سال دیگر فرق کند. بحث دخترانی که تجرد طولانی دارند به‌ویژه در مقطع فعلی و از همه مهم‌تر به این دلیل که کمتر به‌آن پرداخته شده، ظرفیت‌های زیادی برای یک فیلم فکر شده دارد. «شماره ۱۷، سهیلا» که در زمان اکران چندان مورد توجه قرار نگرفت، این روزها وار شبکه‌نمایش خانگی شده. فیلمی از یک کارگردان جوان و فیلم‌اولی که به راحتی می‌شود با کلی غر غر منتقدانه و روشنفکرانه، زیرآبش را زد. مثلاً از این گفت که شخصیت اصلی شناسنامه هویتی ندارد و چندان با او و علت تجردش آشنا نیستیم. می‌شود به داستان این نقد را وارد کرد که سکانس‌های اضافه دارد، اما مهم این است در سینمای عافیت طلب ما، فیلمی ساخته شده که یک مسئله اجتماعی را به شکل دغدغه‌مند مطرح می‌کند. پس از فیلم حمایت کنیم تا زمینه تولید چنین آثاری فراهم شود.

سرگرم کردولی این‌ها اورا سرنمیر کند. تمام این راهکارهایی که گفته شد، درست مثل آب و شربت هستند که به‌فرد مجرد کمک می‌کند موضوع انتهایی و تجرد، از اسلح هوشیار ذهنش بیرون ببیند و دوبیش فکر نکند اما این دغدغه، به‌بخش ناهوشیار پرت شده و خوانا نخواه آسیب می‌زند و تأثیر نامطلوبش را روی روان، خلق‌وخو و سبک زندگی شخص می‌گذارد. بسیاری از دل‌گرفتگی‌ها، غم‌های مهم، احساس بی‌پناهی و... که مجردها در لحظاتی از روز تجربه می‌کنند، تأثیر ناکزیر همین ناهوشیار و نیازهای پاسخ‌نگرفته است. بایبیدروراست باشیم؛ برای این بخش کار خاصی نمی‌شود کرد جز امید به رفع مشکل از دواج تمام جوانان.

موسسه همسر یابی؛ فرصتی برای خوشبختی یا خودتخریبی؟

«شماره ۱۷، سهیلا» حکایت تلخ دخترانی است که از قافله ازدواج و تشکیل خانواده در سن مناسب جا مانده‌اند و حالا در هزارتوی بنگاه‌های همسر یابی و سایت‌های ازدواج مجازی دنبال نیمه گمشده خود می‌گردند. فیلم با تصویر سهیلا در یک کلینیک پوست و زیبایی شروع می‌شود و کمی بعد می‌فهمیم دلیل این تلاش برای زیبایی، ثبت نامش در یک «موسسه همسر یابی» است. فیلم بدون موضع‌گیری خاصی، سری به یکی از جلسات این موسسه می‌زند و داوطلبان پیدا کردن همسر ار جلوی دوربین می‌نشانند و قصه‌های کوتاه‌شان را روایت می‌کند. رقت‌باری و اهداف کاسب‌کارانه موسسات همسر یابی چیزی نیست که از دید بیننده پنهان بماند. مدیر موسسه، مرد میان‌سال اتو کشیده‌ای است شبیه به سخنرانان انگیزشی که معلوم نیست به چه اعتباری، دکتر صدایش می‌کند؛ و مثل همان قشر آن قدر به جیب خودش فکر می‌کند که برای تردید سهیلا هیچ ارزشی قائل نیست و او را که شیمان شده از میانه راه به جلسه بر می‌گرداند. شیوه آشنایی شرکت‌کننده‌ها با یکدیگر هم، به شدت سطحی و مضحک است؛ آدم‌ها روی صندلی سفید رو به جمعیتی می‌نشینند و در دوسه جمله، همه شخصیت و خواسته‌های‌شان را خلاصه می‌کنند به امید این که از آن بین، کسی انتخاب‌شان کند؛ درست مثل موقعیت مانکن‌ها توی و پترین مغازه. هر داوطلب شمار‌ای دارد تا اگر مرد پسند قرار گرفت، دیگران خیلی به‌زمت نیفتند و شمار‌اش را روی برگه توی دست‌شان بنویسند. در نهایت هم دکتر و دستیارانش می‌نشینند شمار‌های به‌نظر خودشان مناسب را دوبه‌دو با هم جفت می‌کنند. ایده‌ای که شخصیت و عزت‌نفس متقاضیان را نشانه می‌گیرد.

● در سال‌های اخیر روند افزایشی تجرد

قطعی در زنان ایرانی بیشتر از مردان بوده؛ به‌طوری‌که طی سال‌های ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۵ این شاخص برای مردان حدود دو برابر شده اما برای زنان بیش از سه برابر بوده است. هم‌اکنون تجرد قطعی در میان زنان ایرانی ۱/۶ برابر مردان است.

● این روزها بر اساس محاسبات انجام‌شده، حدود ۳۰۰ تا ۳۵۰ هزار نفر دختر ایرانی بعد از ۴۰ سالگی مجرد باقی‌مانده‌اند.

منبع: خبرآنلاین؛

خرداد۹۷

جدول سخت [شماره ۴۴۶]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقتی: ۱- از درختان جنگلی- طولانی‌ترین عمر را در بین پرندگان دارد- پول‌تر کمستان- قهرمان ملی آفریقای جنوبی- ۲- نمایش نامه‌ای نوشته مرحوم اکبر رادی- کج و خمیده- ۳- گل سرخ- پنجمین ماه سرنانی- خسوف و کسوف- از بزرگ‌ترین جزایر ایتالیا- ۴- بیماری ناشی از تجمع بیش از حد هوادر بافت‌های بدن- سرایت کردن- دیلماج- ۵- کج- واحد قدیمی اندازه‌گیری وزن- قهوه‌خانه‌فرنگی- نوعی کر بوهیدرات در دیواره سلول‌های گیاهی- از صور فلکی نیمکره جنوبی آسمان ۶- شهر هزار ماسوله- بازیگر مرد فیلم‌های پدر خوانده و رفقای خوب- هر گوشه زمین فوتبال ۷- پان- کمپنا- ابزار اضافه قابل تعویض- قدرت

و تحمل ۸- الفبای گوش‌نواز- سیمی با مقاومت الکتریکی زیاد در برخی وسایل برقی- جمع‌شی- پدر نریمان در شاهنامه ۹- کتاب ابوریحان بیرونی در ریاضیات و نجوم- مرام- طبیب- رام نشده! ۱۰- آنگونه- بزرگ‌ترین شاعر آلمانی قرن بیستم ۱۱- پدیده گرم‌شدن سطح اقیانوس آرام- واقف و مطلع- شاعر نامی یونان باستان- به‌طور ناگهانی.

عمودی : ۱- نمایش با ساز و آواز- همسایه کلمبیا و دریای کارائیب ۲- ضروری- به‌هم‌خوردگی- ضمیری انگلیسی- ضعف و سستی- سوره نود و پنجم قرآن ۴- سترون- مار گره ۵- مجموعه داستانی نوشته منبرو روانی‌پور- گفتنی عروس خانم ۶- افسار- اولین پادشاه آرآگون ۷- نام فرشته نگهبان آتش- معادل فارسی وب سایت ۸- سخن‌زیر لب از روی خشم- پرورش- به‌آلمانی ۹- داستانی نوشته جک لندن- دچار گیجی موقت

۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰

حل جدول شماره ۴۳۵

۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰

طراح جدول: امید موسوی

افقتی: ۱- لوله گیاه- مشاوره- دریاچه حمام- رودناشوا- بندری بر ساحل مکران ۲- گوبنده- خیس- اجرت- پایتخت پرو ۳- عدد مخصوص- انبوه- پسوند شباهت- چوب- بر لبان درویش ۴- برگ برنده- نشان افتخار- فیلسوف آلمانی- خردوی رابریی کوکچ- بیش ۵- مانند- هویدا- ابریشم‌پست- برکت ۶- عیدوتپامی‌ها- جنس‌خشن- رایج‌و مرسوم- بدهی- حرف فاصله- نت استمرار ۷- از غلات- طایفه- سرزمین- تپهکار ۸- عددفوتبالی- توان- جاری- کفش- عددمنفی ۹- اثر چربی- خوردا مانند دیگران کردن- بندگی- کارگر ساختمانی- اصفهان قدیم ۱۰- آهنگر معروف- سمت‌چپ- بندری مهم‌در شرق بلغارستان- بیماری کم‌خونی ۱۱- تابناک- درخت‌زبان گنجشک- یک‌صدم‌دلار- آراستن- نشانه

عمودی: ۱- واحدسطح- پایان- اندک ۲- غذای کفش- اکنون ۳- برنامهروشی‌طرقدار- برزن ۴- ماسرد- شعری که‌به‌یت یک‌به‌یک قافیه‌باشد- همه ۵- دیوار- اسب‌آذری ۶- آهو- پایگانی ۷- سختی و عذاب- صحرا ۸- درختی گرمسیری و تناور که برگ آن برای شست و شوی مو به کار می‌رود- ثروت- آخرین نازی ۹- اندوه- خاک صنعتی ۱۰- مجموعه کاخ‌هایی نزدیک پاریس ۱۱- فوری- از سنگ‌های معدنی گران بها ۱۲- منقار پرند- عقاب‌سیاه ۱۳- رفوزه- ماست‌چکیده- چاک ۱۴- قافله- مقصود ۱۵- گیاهی غلفی با ساقه‌های نازک، سفیدوترش‌مزه که مصرف خوراکی دارد- تاخت‌وتاز ۱۶- رودآرام- نو ۱۷- پرند- ای خوش آواز- سرود- اشاره به دوره ۱۸- نشانه- سرشت و ذات ۱۹- پستانداری گوشت‌خوار کوچک‌تر از روباه با پوستی قیمتی- پدر شعر نو ۲۰- ویتامین جدولی- تخت- دست‌عرب